

Asia C-767/23 [Remling]ⁱ

**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä**

Jättämispäivä:

13.12.2023

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Raad van State (Alankomaat)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

13.12.2023

Valittaja:

A. M.

Vastapuoli:

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Pääasian kohde

Valitus rechtbankin ratkaisusta, jolla hylättiin ulkomaalaisen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 20 artiklaan perustuva johdettua oleskeluoikeutta koskeva kanne; rechtbank ei esittänyt asiassa ennakkoratkaisupyynnöä ulkomaalaisen vaatimuksesta huolimatta.

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeudellinen perusta

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan kolmannen alakohdan tulkinta; erityisesti on kyse perusteluvelvollisuuden laajuudesta silloin, kun kyseessä on unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä tunnustettu poikkeus sellaisen kansallisen tuomioistuimen ennakkoratkaisukysymysten esittämisvelvollisuudesta, jonka ratkaisuihin ei saa hakea muutosta.

ⁱ Tämän asian nimi on kuvitteellinen nimi. Se ei vastaa oikeudenkäynnin minkään asianosaisen todellista nimeä.

Ennakkoratkaisukysymys

Onko Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan kolmatta kohtaa, luettuna Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklan toisen kohdan valossa, tulkittava siten, että nämä määräykset ovat esteenä vuoden 2000 ulkomaalaislain (Vreemdelingenwet 2000) 91 §:n 2 momentin kaltaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jonka perusteella Afdeling bestuursrechtsspraak van de Raad van State (korkeimman hallinto-oikeuden hallintoriita-asioita käsittelevä jaosto) voi kansallisena tuomioistuimena, jonka ratkaisuihin ei saa hakea muutosta, ratkaista esille tuodun unionin oikeuden tulkintaa koskevan kysymyksen, johon mahdollisesti liittyy nimenomainen vaatimus ennakkoratkaisupyynnön esittämisestä, suppein perusteluin siten, ettei se perustele, mikä ennakkoratkaisupyynnön esittämisvelvollisuutta koskevasta kolmesta poikkeuksesta on kyseessä?

Unionin oikeussäännöt ja kansainväliset määräykset, joihin asiassa viitataan

Euroopan unionista tehty sopimuksen (jäljempänä SEU) 6 artikla

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (jäljempänä SEUT) 267 artikla

Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 47 ja 52 artikla

Ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen (jäljempänä Euroopan ihmisoikeussopimus) 6 artikla

Unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö, johon asiassa viitataan

Tuomio 6.10.1982, Cilfit ym. (283/81, EU:C:1982:335)

Tuomio 6.9.2012, Trade Agency (C-619/10, EU:C:2012:531)

Tuomio 9.9.2015, Ferreira da Silva e Brito ym. (C-160/14, EU:C:2015:565)

Tuomio 9.9.2015, X ja van Dijk (C-72/14 ja C-197/14, EU:C:2015:564)

Tuomio 15.3.2017, Aquino (C-3/16, EU:C:2017:209, jäljempänä tuomio Aquino)

Tuomio 10.5.2017, Chavez-Vilchez ym. (C-133/15, EU:C:2017:354, jäljempänä tuomio Chavez-Vilchez).

Tuomio 19.11.2019, A. K. ym. (Ylimmän tuomioistuimen kurinpitojaoston riippumattomuus) (C-585/18, EU:C:2019:982)

Tuomio 6.10.2021, Consorzio Italian Management ja Catania Multiservizi (C-561/19, EU:C:2021:799, jäljempänä tuomio Consorzio)

Tuomio 29.6.2023, International Protection Appeals Tribunal ym. (Pommi-isku Pakistanissa) (C-756/21, EU:C:2023:523)

Julkisasiamies Richard de la Tourin ratkaisuehdotus yhdistetyissä asioissa Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid ja X (Säilöönnoton tutkiminen viran puolesta), (C-704/20 ja C-39/21, EU:C:2022:489)

Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytäntö, johon asiassa viitataan

Tuomio 2.10.2014, Hansen v. Norja, CE:ECHR:2014:1002JUD001531909 (jäljempänä tuomio Hansen)

Tuomio 24.4.2018, Baydar v. Alankomaat, CE:ECHR:2018:0424JUD005538514 (jäljempänä tuomio Baydar)

Tuomio 11.4.2019, Harisch v. Saksa, CE:ECHR:2019:0411JUD005005316 (jäljempänä tuomio Harisch)

Tuomio 24.3.2022, Zayidov v. Azerbaidžan (nro 2), CE:ECHR:2022:0324JUD000538610 (jäljempänä tuomio Zayidov)

Tuomio 30.6.2022, Rusishvili v. Georgia, CE:ECHR:2022:0630JUD001526913 (jäljempänä tuomio Rusishvili)

Kansalliset oikeussäännöt, joihin asiassa viitataan

Vuoden 2000 ulkomaalaislain (Vreemdelingenwet 2000, jäljempänä Vw 2000) 9 §:n 1 momentti, 83c §:n 1 momentti, 84 § ja 91 §:n 2 momentti

Hallinto-oikeuslain (Algemene wet bestuursrecht, jäljempänä Awb) 8:10, 8:104 ja 8:105 §

Yhteenveto tosiseikoista ja menettelystä pääasiassa

- 1 Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (jäljempänä staatssecretaris) hylkäsi 8.10.2019 tehdyllä päätöksellään A. M:n tekemän hakemuksen, jolla tämä haki Vw 2000:n 9 §:n 1 momentissa tarkoitettua asiakirjaa, joka osoittaa laillisen oleskelun yhteisön kansalaisena. Rechtbank hylkäsi 5.3.2021 antamassaan ratkaisussa A. M:n kyseisestä päätöksestä nostaman kanteen perusteettomaan. A. M. valitti tästä ratkaisusta.
- 2 A. M. vetoaa SEUT 20 artiklaan perustuvaan johdettuun oleskeluoikeuteen sellaisena kuin unionin tuomioistuin on sen todennut muun muassa tuomiossa Chavez-Vilchez. A. M:n mukaan rechtbank on perusteettomasti jättänyt tutkimatta hänen esittämänsä perustelut sille, että rechtbankin pitäisi pyytää unionin

tuomioistuimelta ennakkoratkaisua sen takia, että kyseessä olevaan oleskeluoikeuteen liittyvää todistustaakkaa koskeva kansallinen oikeuskäytäntö on ristiriitaista. Hän vaatii, että Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (korkeimman hallinto-oikeuden hallintoriita-asioita käsittelevä jaosto, jäljempänä Afdeling) esittää unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyynnöt. Afdeling katsoo, että sen ennakkoratkaisupyynnön esittämisvelvollisuuteen sovelletaan poikkeusta (acte éclairé), koska vastaus A. M:n esittämään sovellettavan unionin oikeuden tulkintaa koskevaan kysymykseen käy ilmi unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä, vaikka muut kansalliset tuomioistuimet vaikuttavat kannattavan toisenlaista tulkintaa. Se haluaa antaa asiassa ratkaisun, joka sisältää suppeat perustelut, Vw 2000:n 91 §:n 2 momentin perusteella perustelematta, minkä vuoksi se ei esitä unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksiä.

Pääasian asianosaisten keskeiset perustelut

- 3 A. M. katsoo, että Afdelingin aikomus antaa suppeasti perusteltu ratkaisu on ristiriidassa unionin oikeuden kanssa. Afdeling on nimittäin tuomion Consorzio 51 kohdan perusteella velvollinen perustelevaan, minkä vuoksi se ei ole velvollinen pyytämään ennakkoratkaisua ja mikä unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä todetuista kolmesta poikkeuksesta (acte clair, acte éclairé tai se, että kysymyksellä ei ole merkitystä pääasian ratkaisemisen kannalta) on kyseessä. A. M. viittaa tässä yhteydessä ennakkoratkaisukysymysten esittämisestä kieltäytymistä koskevan oikeudellisen päättelyn osalta avoimuuden tärkeyteen ja unionin oikeuden virheellisen tulkinnan vaaraan, jota kieltäytymisen riittämättömät perustelut lisäävät.

Yhteenveto ennakkoratkaisupyynnön perusteista

- 4 Kansallisen tuomioistuimen, jonka ratkaisuihin ei saa hakea muutosta, on yleensä perusteltava, minkä vuoksi se ei ole velvollinen esittämään unionin tuomioistuimelle kysymystä unionin oikeuden tulkinnasta. Tämä johtuu tuomion Consorzio 51 kohdasta. Alankomaiden lainsäätäjä on antanut Afdelingille toimivallan antaa tietyissä ulkomaalaisasioissa toisena asteena ratkaisun, joka sisältää suppeat perustelut. Afdeling rajoittaa perustelut tällaisessa suppeasti perustellussa ratkaisussa toteamukseen siitä, ettei valitusta hyväksytä, selventämättä tämän arvion sisältöä tarkemmin. Siitä puuttuu siis myös vastaus asianosaisten esille tuomaan unionin oikeuden tulkintaa koskevaan kysymykseen ja siten syy, jonka vuoksi Afdeling ei esittänyt vaaditun tavoin ennakkoratkaisukysymystä unionin tuomioistuimelle.
- 5 Afdeling katsoo, että sen suppeiden perustelujen käytäntö täyttää unionin oikeuden mukaiset perustelut koskevat vaatimukset ja ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen (jäljempänä Euroopan ihmisoikeussopimus) mukaiset oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevat vaatimukset. Asiaan liittyy kuitenkin epävarmuutta tuomion Consorzio 51 kohdan vuoksi. Tätä unionin tuomioistuimen perustelua voidaan tulkita eri tavoin.

Afdeling pohtii, onko se myös suppeiden perustelujen yhteydessä SEUT 267 artiklan kolmannen kohdan perusteella, luettuna perusoikeuskirjan 47 artiklan toisen kohdan valossa, velvollinen perustelemaan, miksi se ei esitä ennakkoratkaisukysymyksiä unionin tuomioistuimelle.

Suppeita perusteluja koskevan lakisääteisen toimivallan taustatiedot ja asiayhteys

- 6 Vw 2000:n 91 §:n 2 momentissa annetaan Afdelingille toimivalta rajoittaa ratkaisunsa arvioon, jonka mukaan esitetty väite ei voi johtaa rechtbankin ratkaisun kumoamiseen, tarkemmista perusteluista. Suppeasti perusteltu ratkaisu ei välttämättä tarkoita rechtbankin ratkaisun perustelujen hyväksymistä, mutta sillä vahvistetaan kyseisen ratkaisun lopputulos. Afdeling voi nimittäin päätyä samaan lopputulokseen muilla perusteilla. Suppeiden perustelujen ensimmäinen edellytys on siis se, että valitus on perusteeton eikä rechtbankin ratkaisua kumota. Lisäksi Afdeling käyttää tätä toimivaltaa ainoastaan, jos esillä ei ole kysymyksiä, jotka on ratkaistava oikeuden yhtenäisyyden, oikeuden kehityksen ja yleisen oikeussuojan nimissä. Tämä on toinen edellytys.
- 7 Afdeling korostaa, että jokainen jäsenvaltio tekee omat valintansa oikeussuojan, oikeuden kehityksen, oikeusvarmuuden ja asianmukaisen oikeudenkäytön valvomiseksi. Unionin oikeudessa ei aseteta velvoitetta toisen oikeusasteen mahdollistamiseen eikä myöskään velvollisuutta tietyn rakenteen mukaiseen muutoksenhakuun, jos siihen päädytään. Alankomaissa lainsäätäjät on valinnut Vw 2000:n voimaantulon yhteydessä ulkomaalaisasioissa muutoksenhaun tutkittavaksi ottamisen matalalla kynnyksellä yhdistettynä mahdollisuuteen saattaa valituksen käsittely päätökseen suppein perusteluin. Siitä lähtien kaikissa ulkomaalaisasioissa saa yleensä hakea muutosta (Awb:n 8:105 § luettuna yhdessä 8:104 §:n kanssa).
- 8 Kun muutoksenhaku Afdelingiin otettiin käyttöön ulkomaalaisoikeuden alalla, lainsäätäjän tavoitteena oli oikeuden yhtenäisyyden turvaaminen. Afdeling tosin antaa jokaiseen tutkittavaksi ottamisen edellytykset täyttävään valitukseen asiaratkaisun, mutta se keskittyy kysymyksiin, jotka on ratkaistava oikeuden yhtenäisyyden, oikeuden kehityksen tai yleisen oikeussuojan nimissä. Suppeita perusteluja koskeva toimivalta tapauksissa, joissa ei ole esillä tällaisia kysymyksiä, takaa tämän järjestelmän laadun ja toimivuuden.
- 9 Vw 2000:n valmisteluasiakirjoissa korostetaan, että tämä uusi menettely laajentaa ulkomaalaisten oikeussuojaa, koska muutoksenhaku otettiin ensi kertaa käyttöön ulkomaalaisoikeuden alalla. Samalla mahdollistettiin se, että Afdeling voi ratkaista odotettavissa olevan suuren määrän juttuja nopeasti ja tehokkaasti, koska siltä vaaditaan vain suppeat perustelut, kun esillä ei ole kysymyksiä, jotka on ratkaistava oikeuden yhtenäisyyden, oikeuden kehityksen ja yleisen oikeussuojan nimissä. Näin ollen järjestelmä täyttää yhtäältä Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan vaatimukset, mutta mahdollistaa toisaalta sen, että Afdeling kykenee täyttämään lakisääteisen tehtävänsä ja valvomaan oikeuden yhtenäisyyttä

asianmukaisesti. Mahdollisuutta ratkaista valitus suppein perusteluin olisi sen vuoksi tarkasteltava yhdessä niiden valitusten kanssa, joissa esitetään kaikki perustelut.

- 10 Kolmen viime vuoden aikana eli ajanjaksolla 2020–2023 Vreemdelingenkamer (ulkomaalaisasioiden jaosto) antoi yli 3 800 pääasiallisen ratkaisua vuodessa. Afdeling soveltaa tällä hetkellä ulkomaalaisoikeuden alalla suppeita perusteluja noin 85 prosentissa ratkaisuja. Ottaen huomioon unionin oikeuden suuren merkityksen ulkomaalaisoikeuden alalla valituksissa esitetään paljon ennakkoratkaisukysymysten esittämistä koskevia vaatimuksia. Sen perusteella, miksi Afdeling ei ole velvollinen esittämään ennakkoratkaisukysymyksiä asiakysymyksistä, voi olla suhteellisen aikaavievää. Tällaiset perustelut vaativat nimittäin asiasisältökohtaisia perusteluja oikeudenkäynnin perusteiden ja asian tosiseikkojen perusteella. Jos Afdeling katsoo, että rechtbankin tuomio on pysyttävä, eikä esillä ole myöskään kysymyksiä, jotka on ratkaistava oikeuden yhtenäisyyden, oikeuden kehityksen ja yleisen oikeussuojan nimissä, sen on tässä yhteydessä suppeita perusteluja koskevan toimivallan vuoksi mahdollista käsitellä suuria määriä valituksia nopeasti ja tehokkaasti.
- 11 Afdeling hyödyntää suppeita perusteluja koskevaa toimivaltaa muun muassa seuraavissa kahdessa tapauksessa: Ensinnäkin asioissa, joissa asianosaiset kyseenalaistavat rechtbankin ratkaisun Afdelingin vakiintuneen oikeuskäytännön soveltamisesta, on riittävää, että Afdeling tyytyy suppeisiin perusteluihin selventämättä, miksi asianomainen soveltaminen rechtbankissa oli virheellistä tai puutteellista tai kestänyt viimeaikaisen kehityksen valossa. Toiseksi asioissa, joissa asianosaisten valitukset ovat perusteltuja mutta Afdeling katsoo kuitenkin, etteivät väitteet voi johtaa valituksenalaisen ratkaisun kumoamiseen, koska sillä, ettei rechtbankin tuomiossa olisi valituskirjelmässä mainittuja puutteita, ei olisi vaikutusta asian lopputulokseen, on riittävää, että Afdeling tyytyy suppeisiin perusteluihin. Näitä ovat esimerkiksi väitteet, joiden mukaan rechtbank ei ole kuvannut kanneperustetta oikein tai se jättänyt sen käsittelemättä, rechtbankin päättely ei ole välittömästi ymmärrettävää tai kuvatut ulkomaalaisen henkilötiedot eivät pidä täysin paikkaansa tai kuvattu peruste turvapaikkahakemukselle ei pidä täysin paikkaansa.
- 12 Kaikissa näissä tapauksissa rechtbankin ratkaisun kumoamiselle ei ole perustetta eikä niissä ole esillä kysymyksiä, jotka on ratkaistava oikeuden yhtenäisyyden, oikeuden kehityksen ja yleisen oikeussuojan nimissä, eikä siten myöskään oikeuskysymyksiä, joiden vuoksi ennakkoratkaisupyyntö esittäminen olisi tarpeellista. Heti kun esillä on kysymyksiä, jotka koskevat unionin oikeutta ja jotka ovat merkityksellisiä asiassa annettavan ratkaisun kannalta ja jotka eivät kuulu acte clair- tai acte éclairé -poikkeuksien piiriin, Afdeling ei voi ratkaista asiaa suppein perusteluin.
- 13 Afdelingin suppeat perustelut eivät vaikuta asianomaisen ulkomaalaisen oikeussuojaan. Rechtbank käsittelee ensimmäisenä oikeusasteena jokaisen

ulkomaalaisasian asiasisällön seikkaperäisesti. Lisäksi rechtbankin ratkaisussa esitetään aina kaikki perustelut, sillä ensimmäisessä oikeusasteessa suppeat perustelut eivät ole mahdollisia. Ulkomaalaisen oikeussuoja taataan myös muutoksenhaussa Afdelingiin. Afdelingin ratkaisu rechtbankin ratkaisun pysyttämistä perustuu aina valituksen yksityiskohtaiseen aineelliseen arviointiin, vaikka se ei ole esteenä ratkaisulle, jossa on suppeat perustelut. Tuomarit, jotka vastaavat asian ratkaisemisesta, ottavat arvioinnissaan huomioon valituskirjelmän, tarvittaessa vastapuolen vastauksen tähän, rechtbankin ratkaisun ja asiaa koskevan asiakirja-aineiston, joka sisältää asian rechtbankissa käsittelyn ja hallinnollisen vaiheen asiakirjat. Heillä on käytettävissään täydellinen asiakirja-aineisto, joka sisältää kaikki asian kannalta merkitykselliset asiakirjat. Jos Afdeling toteaa, ettei suppeisiin perusteluihin tyytyminen ole mahdollista, sen antamassa ratkaisussa esitetään kaikki perustelut.

Perusoikeuskirjan 47 artikla ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artikla

- 14 Perusoikeuskirjan 47 artiklan ensimmäisessä ja toisessa kohdassa tunnustetaan, että jokaisella on oikeus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin ja tehokkaiisiin oikeussuojakeinoihin. Perusoikeuskirjan 52 artiklan 3 kohdasta seuraa, että perusoikeuskirjan 47 artiklan merkitys ja ulottuvuus ovat vähintään samat kuin Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan 1 kappaleen. Kyseisessä määräyksessä vahvistettu oikeus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin käsittää muun muassa oikeuden saada riittävästi perusteltu ratkaisu, josta käy ilmi, että tuomioistuin on tosiasiallisesti kuullut asianosaisten vaatimukset ja perustelut (tuomio Zayidov, 91 kohta). Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että tuomioistuimen on tarkasteltava jokaista perustetta. Euroopan ihmisoikeustuomioistuin tutkii myös asianomaisen tuomioistuimen roolia esimerkiksi muutoksenhaussa tai lupajärjestelmässä, jossa ylimmän kansallisen tuomioistuimen on annettava lupa muutoksenhakuun (tuomio Rusishvili, 74 ja 75 kohta, ja tuomio Hansen, 73 ja 74 kohta).
- 15 Tämän yleisen perusteluvollisuuden puitteissa Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on lausunut sellaisen ratkaisun perustelemisesta, jolla hylätään vaatimus ennakkoratkaisukysymysten esittämisestä unionin tuomioistuimelle. Tästä seuraa, että a) ylimmän asteen tuomioistuimen on perusteltava, minkä kolmesta poikkeuksesta perusteella se ei tee sitä, mutta että b) jos kyseisellä tuomioistuimella on lakisääteinen toimivalta ratkaista asia enemmittä perusteluita, ratkaisu ennakkoratkaisukysymyksiä koskevaan vaatimukseen sisältyy asiaa koskevaan kokonaisratkaisuun, eikä sen tarvitse erikseen perustella ennakkoratkaisupyynnön esittämättä jättämistä. Afdeling toteaa tämän tuomion Baydar ja tuomion Harisch perusteella. Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on tuomiossa Baydar hyväksynyt, että suppeat perustelut merkitsevät sitä, ettei ennakkoratkaisupyynnön esittäminen johtaa toisenlaiseen lopputulokseen. Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen mukaan ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan vaatimuksen ratkaiseminen tällä tavalla edellä mainitussa asiassa hahmotelluissa olosuhteissa ei ole ristiriidassa Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan 1 kappaleen kanssa.

- 16 Edellä 13 kohdassa kuvattu menettelytapa takaa sen, että Afdeling tutkii huolellisesti esille tuodun unionin oikeutta koskevan kysymyksen ja mahdollisen vaatimuksen ennakkoratkaisukysymysten esittämisestä ja tarvittaessa päättää pyytää ennakkoratkaisua. Kyseessä on siten oikeudenmukainen oikeudenkäynti. Afdeling katsoo, että sen suppeita perusteluja koskeva lakisääteinen toimivalta on perusoikeuskirjan 47 artiklan ensimmäisestä kohdasta ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklasta johtuvan yleisen perusteluvelvollisuuden mukainen. Sen alustavan arvioinnin mukaan suppeita perusteluja koskeva toimivalta on myös perusoikeuskirjan 47 artiklaa koskevan oikeuskäytännön mukainen siinä tapauksessa, että sitä on vaadittu esittämään ennakkoratkaisukysymyksiä.

SEUT 267 artikla

- 17 Afdelingin käsiteltävänä on vielä kysymys siitä, onko sen suppeiden perustelujen nykyinen käytäntö myös SEUT 267 artiklan kolmannen kohdan, luettuna perusoikeuskirjan 47 artiklan valossa, mukainen, jos sitä on vaadittu esittämään ennakkoratkaisupyynnö. Se pohtii sitä, onko sen siinä tapauksessa esitettävät tarkemmat perustelut sille, miksi se ei ole velvollinen esittämään ennakkoratkaisupyynnöä, ja erityisesti sitä, onko sen perusteltava, mitä poikkeusta ennakkoratkaisupyynnön esittämisvelvollisuuteen sovelletaan ja minkä vuoksi. Unionin tuomioistuin toteaa nimittäin tuomion Consorzio 51 kohdassa, että ”tuomioistuimen ratkaisun perusteluista on käytävä ilmi, ettei asiassa esille tulleella unionin oikeutta koskevalla kysymyksellä ole merkitystä asian ratkaisun kannalta tai että unionin oikeuden kyseisen säännöksen tai määräyksen tulkinta perustuu unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön taikka, jollei tällaista oikeuskäytäntöä ole, asiaa ylimpänä oikeusasteena käsittelevä kansallinen tuomioistuin pitää unionin oikeuden tulkintaa niin ilmeisenä, ettei siitä jää mitään perusteltua epäilyä”.
- 18 Afdeling ymmärtää tämän kohdan siten, että suppeat perustelut täyttävät nämä edellytykset, koska ne merkitsevät, ettei ennakkoratkaisupyynnön esittämisvelvollisuutta sovelleta jostakin tässä kohdassa mainitusta syystä. Kyseisen tuomion eri kieliversioista voitaisiin kuitenkin päätellä, että perusteluissa on selvennettävä, mitä poikkeusta tapaukseen sovelletaan. Esimerkiksi italiankielisessä versiossa sanamuoto on ”deve far emergere o che” ja ranskankielisessä versiossa ”doivent faire apparaître soit que”. Englanninkielisessä versiossa sanamuoto on ”must show either – –, or”. Ilmaisun ”either/or” voidaan katsoa olevan inkluusiivinen, kuten ”ja/tai”, jolloin jää avoimeksi, mitä poikkeusta sovelletaan. Sen voidaan kuitenkin myös katsoa olevan eksklusiivinen siinä merkityksessä, että perusteluista on käytävä ilmi, mitä kolmesta poikkeuksesta sovelletaan.
- 19 Pääasiaa koskevan ratkaisun lyhennetyistä perusteluista ei käy ilmi, mikä kolmesta ennakkoratkaisupyynnön esittämisvelvollisuutta koskevasta poikkeuksesta on kyseessä. Tilanne on toinen tutkimatta jättämisestä koskevan ratkaisun tilanteessa, kuten tuomiossa Aquino. Siinä unionin tuomioistuin toteaa,

että ylimpänä oikeusasteena toimiva tuomioistuin voi jättää esittämättä unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksen silloin, kun kassaatiovalitus on jätetty tutkimatta kyseisessä tuomioistuimessa käytävään menettelyyn liittyvien tutkimatta jättämistä koskevien perusteiden vuoksi, sillä edellytyksellä, että vastaavuusperiaatetta ja tehokkuusperiaatetta noudatetaan. Syynä on se, etteivät ennakkoratkaisukysymykset ole merkityksellisiä asiassa annettavan ratkaisun kannalta asioissa, jotka jätetään tutkimatta ja joita ei siten käsitellä asiasisällöltään. Näin ollen tutkimatta jättämistä koskevasta ratkaisusta ilmenee, mikä kolmesta poikkeuksesta ennakkoratkaisupyynnön esittämisvelvollisuuteen on kyseessä.

Afdelingin alustava arviointi

- 20 Afdeling katsoo, ettei tuomion Consorzio 51 kohdassa tarkoitettu erityinen perusteluvelvollisuus tule kyseeseen myöskään silloin, jos asiaratkaisusta, joka sisältää suppeat perustelut, seuraa, että sen ennakkoratkaisupyynnön esittämisvelvollisuuteen sovelletaan poikkeusta. Tässä yhteydessä se pitää tärkeänä sitä, että jäsenvaltioissa, joissa on käytössä lupajärjestelmä tai tutkittavaksi ottamista koskevia menettelysääntöjä sovelletaan tiukemmin, tuomioistuimet valitsevat etukäteen, mitkä asiat tutkitaan aineellisesti. Jos kansalliset lainsäätäjät ovat valinneet tällaisen jo heti alussa tehtävän valikoinnin, tuomioistuimen päätöksessä, jolla jätetään valitus tutkimatta, ei erikseen perustella, minkä vuoksi ennakkoratkaisukysymyksiä ei esitä, vaikka on esitetty tätä koskeva vaatimus (ks. tässä yhteydessä myös Vrhovno sodiščen (Slovenian ylin tuomioistuin) asiassa C-144/23 esittämän ennakkoratkaisupyynnön toinen ennakkoratkaisukysymys). Afdelingin suppeiden perustelujen tavoite ja vaikutus ovat samankaltaiset kuin tutkimatta jättämistä koskevan ratkaisun tai lupajärjestelmien yhteydessä hylkäämisen.
- 21 Afdeling katsoo, että tuomion Consorzio 51 kohdassa tarkoitetun perusteluvelvollisuuden laajuus ei ole lähtökohtaisesti suurempi *pelkästään sen vuoksi*, että on esitetty ennakkoratkaisukysymysten esittämistä koskeva vaatimus. Olisi epäloogista, jos valitusta, jossa on esitetty ennakkoratkaisupyynnönä koskeva vaatimus, koskevan ratkaisun pitäisi aina sisältää laajemmat perustelut kuin sellaista valitusta koskevan ratkaisun, jossa tällaista vaatimusta ei ole esitetty. Lisäksi menettelyllinen toimivalta antaa suppeita perusteluja ei tee unionin oikeusjärjestyksessä vahvistettujen oikeuksien käyttämisestä käytännössä mahdotonta tai suhteettoman vaikeaa. Suppeat perustelut merkitsevät nimittäin sitä, ettei asiassa ole kyse tällaisista oikeuksista.